

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK NYIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Neptanítoknak egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1.50. Egres szám 10 kr.

Felolós szerkesztő:
Dr. Molnár Gyula.

Megelenik hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség: Csendes-utca, TOTH-féle ház.
Kiadóhivatal: Csendes-utca, OLAH-féle ház.

A központi vezérkar.

Hogy Bács-Bodrogh megyében az u. n. „szabad-
elvű” párt nem szervezkedett, hogy nem képez valóságos pártot, melynek vezetői lennének. — az ismeretes dolog.

Kulisszak mögötti titok, melyet szelében tudnak, hogy a megyei főispán az egyetlen fő-fő bímbasi a ki parancsokat osztogat, s a kiknek kiadja parancsait, azok mind alája rendelt tisztviselői, kénytelen-kelletlen vakon teljesítik is.

Ez azonban mégis kulissza mögötti titok, melynek fátolyát libbengetni éppen az u. n. „szabadelvű” pártnak nem áll érdekében, mert ki találna süni, hogy nagyon is nem „szabadelvű.”

Mégis mi történi?

Iassanként megvastagszik az arez szemérem érzete, s a mit elején szígyenkezve csak titokban ismert be, — most fennen hirdeti, hogy tudja mindenki, a ki még nem tudná.

Ki a bácskai „szabadelvű” pártvezére? Ki az a „központi vezérkar?”

Kik vannak itt „bent” s kik vannak ott „kint?” Hol van az a „döntő hely?”

Mely „központi vezérkar utasításait” kell „kikérni” és felhasználni?

Hol a „hadvezér” a kiknek „tanácsaira” vigyázni kell „a kit szerepe s összeköttetési erre kijelöltek?”

Mi az az „illetékes szerzett információ?”

Meltán kérhető mindezeket az a jámbor s becsület polgártárs, a ki a „kulissza mögötti titokokat” nem ismerve az itteni kormánypart lapja legutóbbi számát elővasta.

Nevezetesen ezen számban a vezércikk bevezetésül egy pár üres phrázissal törekszik a mérsékelt ellenzékét kibébiteni, a mire reflektálni egészen fölösleges, mert nem is ez a czikk egyenes célja.

Egészen más okok bírták rá a czikkíró, hogy totlat ragadjon kezébe. Az ok, mely miatt azt tenie kellett az, hogy értesítéseket szerzett a vidékről, melyek szerint „műzsi” kortések elszólták volna magukat s olyan kormányparti jelölt érdekében kezdtek volna mozogni, a ki ide „bent” nem grata persona.

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Zombor, 1887. évi január 29-án.

János barátom jubileumára

Kezemben a pohár, gyöngyöző bor benne,
Örvendjen mindenki... ki a bor embere
S hogy közöttünk János jubiliás leve,
Üritünk azért egy poharat érte!

Kívánjuk az Isten sokáig éltesse,
Hogy így tíz év után ismét megülhesse
Teljes boldogságban az ő ünnepélyét,
Tíz évi lakásnak szentelhesse estét.

Sok érdemet szerzett tíz év alatt itten,
Sokszor szerzettünk bajt ivásunkkal ketten,
Mormolt a jó asszony — de János barátom
Megállotta helyét — ember volt a gáton.

Boldogság környezte családi tűzhelyét,
Imádvá szerette kedves feleségét,
Örvendezett lelke gyermekeit látva
Gyógyogo ajakkal közelni hozzája.

Sok barátot szerzett tíz év alatt itten,
Sokszor áldotta meg őt a jó Isten,
Kedves gyermekei örömet szereztek
Apai szívének nemis törekvéssel.

Hivatal társai ösztönöz szeretik,
Hisz benne nemis szív s jó lélek lakozik,
Elismerést szavaz társadalomunk neki,
Barátságos házat senki nem feleli.

Érdemekben gazdag élted delén leve
Jóvó életedben is elismerés érjen.
Áldjon meg az Isten mint igaz barátot
Családod jóléte legyen boldogságod.

Kiss István.

Falu alatt.

Irtá: Zombor István.*

Falu alatt elterülő réten,
Szomorú füz áll a közepében;
Juhász legény ott tartja a taulyát,
Mig a nyája kideleli magát.

Itt fújja el szomorú notáit
Mig neki az ebédet elviszik,
Hiszen vigat akarva sem bírás,
Mert a kehle gyászszal van bevonva

Ma hiába várja az ebédet,
Hogy van az, hogy ma oly soká késhet?
Hiszen máskor nem is igen várta,
Kihozta a gazda kis lányja.

De szülői egyszer megcsokálták,
Az ebédet most mással hordatják,
„Mert majd egyszer az a Czifra Pista
Mint majd kéri, ugy lép be szobánkba.”

Egyszer ezt a legény meghallotta,
A szülőeknek bosszusan kiindotta,
„Szegény vagyok, látja Isten, ember,
De azért a kendtek lánya nem kell.”

* Egy helybéli mérsáros segéd költészte, kinek számos költeménye közlöt ént imitt bemutatjuk.

lemondanak arról a dícsőségről, hogy „kötött föltételek között mozognak!”

Azt mondja végül a kormányparti sajtó, hogy: „Eddig sem volt másképp Bács-Bodrogh vármegyében: erős a hitünk, hogy eztan is hívek maradunk a régi(j!) hagyományhoz.”

Igazán komikus egy biztatás ez.
Eddig is vakon szolgáltuk a hadvezér-főispánt, ezt a régi jó hagyományt nem fogják elfeledni.

Igazatok van! Eddig csakugyan így volt. Onnipotem könyör csak egy ember volt, a főispán. De már hogy ezután is legyen, engedjétek meg, szerénységgel legyen mondva egy kissé kételkedünk.

Derek kaballerok! ég velünk!

A népfölkelés statutumai.

(Rövid kivonat.)

Végre megjelent a honvédelminiszter várva várt rendelete, mely a népfölkelési törvény miként végrehajtása iránt utasításokat ad a hatóságoknak és tájékoztatás szerez az érdekelt nagy közönségnek.

Sok százezer férfi sorsába, magánéletébe, érdekeibe nyúl bele olyan a rendelet, s azért kötelességünknek tartjuk, hogy az előttünk fekvő anyag tömegéből mindezt közöljük, mit a népfölkeléshez tartozóknak tudni szükséges.

A rendelet két részből áll. Az első a népfölkelés szervezéséről. — a második ennek háború esetéü mikéüt felhasználásáról szól.

Szervezet.

Népfölkelési kerületek. Az ország a honvédséghez hasonló 92 népfölkelési járásra osztatik. Minden járás megfelel egy-egy honvédségi alraj kiegészítési kerületének, s a zászlóalj számát viseli.

Parancsnokságok. Minden járás élén egy népfölkelési parancsnokság áll, — ezek fölött a honvédelmi hatóságok (főhadnagy, dandár- és a kerületi parancsnokság.) utolsó fokban a honvédelminiszter állnak. Politikai intézkedésre a törvényhatóságok, sorozó járárok és a községek hivatják.

Összirás. A népfölkelésben résztvevni köteles egyének községeinkint ózezeritának. Minden korosztályról (19—42) külön listrom vezetendő. Az összirás a 23 évesek korosztályán kezd meg, s a 37 évesekig folytatatik, mely létszám fogja az első osztály népfölkelést alkotni. Ide bejegyzik a katonailag már kiképzett és soha nem szolgált egyének egyaránt. A 37—42 évesekből áll a népfölkelés második osztálya, s ezek listromába a ki nem képzett egyének egyelőre nem vétének föl.

Az összeíró listromokból a katonai hatóság két osztályba osztott nyilvántartási listromot vezet minden népfölkelési járásban: az A) alsztályba a kiszolgált s katonailag kiképzett egyének, — a B) alsztályba a ki nem képzett póttartalekosok, ide-

A szerelmem, az már nem eladó,
Ne gondolják, hogy ez olyan ólós,
A szerelmem elucent másvilágra,
Nem akasztom mindenki nyakába.

Szép szeretóm elvitte a földie,
Szerelmem is ott nyugszik vele,
Nem is talál a szívem vigaszra,
Ezért oly bus túrylám panaszra.

Egy vig jubileum.

(Karczolat.)

Irtá: Sirius.

Urami bosszúd meg bűnömöt, hogy annyit és annyiszor karczolok!

Még csak nem rég karczoltam meg, akarom mondani: karczoltam le „Estány” napját, és már is újból kezembe kell venni a „gyöngyöző poharat”, azaz, hogy a harmatos luddollat, és mélyen beleamartani a Műzsi fekete nedvébe. De hát ki tehet róla, hogy János barátom jubileumának a napja is épen olyan méltó helyet foglal el abban a könyvbem, melynek neve magyarul: „kalangyárium” s mely minden évben változik. (Azt mondja erre Gazi barátom: bárcsak asszony lenne!)

Hjaj! varietas delectat, — ugy-e Gazi barátom? De meg azután ki tehet róla, hogy János nagyon jó barát, és hogy néki igen sok nagyon „jó barátai” vannak, kiknek mindegyikének megvan az az „eredeti hívallása”, (pedig nem is egy hite vannak) hogy az ilyen jubileumi ünnepek alkalmával ép oly szívesen fog kezét — — — pardon — — — ép oly szívesen fogja meg a pohár fölet, mint a minő szívesen fog kezét a hónap vége felé az aranyos kis feleség — a férjével — ha a „budgetben” némi zavarok lépven a hitelt, nem tudja hadi lábra állítani a tüles fazekekát.

A'bio, bio!
Ezek a jó barátok azután olyan vig kedvre kerekednek — a szép asszony-feleség tüzes szeméitől, meg a „szegszárdi”-től (Pall barátom erre tudom, hogy azt sohajja, hogy csak a „tuskók” voltak szegszárdiak — — — bo' kar!), no meg

nyí fentebbi dolgozatától, mert az még nem teljes történet. Iványi ur csak vázlatot állít egybe Baja város monografiájának, oly vázlatot, mely még bővebb kiegészítésre s kidolgozásra vár. És hogy e vázlatot mégis közrebocsátotta, nézetünk szerint annál jobban eszelekedett, minél inkább meg vagyunk győződve arról, hogy egy bajai ember még csak annyi fáradságot sem vett magának, hogy szülővárosa történetének vázlatát megalkossa. De hagyjuk a bajai urakat, — kik a helytörténet terén még eddig semmit fel nem mutatván, akár Parabuty község különben érdemes lakóit sem multák felül, — s térjünk át az előttünk fekvő dolgozatra

Iványi ur Baja város legrégebbi történetét nem kurtatja, lehet, hogy nem ismeri, de lehet, hogy csak egyszerűen elhallgatja azt a hármas teóriát, mely e város eredetéről nézve — igaz, hogy nem bajaiak által, — felállítottnak. Nem látszik ismerni, hogy némelyek Baját római kolóniának, mások Baján avar fejedelem székhelyének, mások végre azon hatalmas kelta nép alkotásának tartják, a melynek emlékét a németországi Bom (Bononia) és az al-dunai Vidüm (Bodon) városok is egyaránt hirdetik. Egy szóval a dolgozat írja az eredet kérdésének ignorálásával azon térre sikamlík át, a mely kétségkívül sokkal hálsabb s bizonyára kevesebb fejtöréssel is jár, t. i. a pozitív történet terére. Ő nem a városi történet korszakait, hanem a rendelkezésére álló apparatust vesszi irányadóul, s dolgozatában a történet folyamatát ott veszi fel, a hol a városra vonatkozó első írott adat kezébe kerül.

Kissé furcsa eljárás ez, igaz, de a saját monografiájában még eddig mit sem tett Baja várossal szemben ez is sok és kiváló méltánylást érdemlő. A mohácsi vész előtti korból kevés adat maradt fenn a városra nézve, s midőn ezt konstatáljuk, önkéntelenül is az jut eszünkbe, hogy talán a sors maga is pusztulását akarta az ide vonatkozó emlékeknek, bizton sejtjén, hogy a bajai utókor ugy sem igen iparkodik azt megbeszélni s feldolgozni. Talán ék-ként jutott Iványi ur azon éppen nem irigylendő helyzetbe, hogy Baja város mohácsi vész előtti történetéhez mindössze csak hat adatot volt képes felfedezni s e hat adat utján volt kénytelen a város ezenkori múltját némileg megvilágítani.

Nem kevésbé hézagos azonban Bajának a török hó dolság korabeli története sem, melyből ugy látszik, csak annyi bizonyos, hogy a helységnek erődje volt, s hogy ez erődöt a város előbbi földesura, Czobor Imre 1572-ben a töröktől vissza akarta foglalni. Vállalatának eredményéről az egykorú adatok ép ugy hallgatnak, mint a város további sorsáról. Csak a XVII-ik század végén dereng némi világ a város helyzetén, s csak annyit tudunk, (de ezt Iványi nem említi,) hogy az 1691-ben beköltözött szerbek vajdái-

janak székhelyévé lön s hogygy is, bár csak rövid időre, az alsó Tisza-Dunakör központjává vált. Az 1696. és 1714. évi királyi resolucziók alapján Baja szabadalmazott kamarai várossá lett, 1727-ben pedig régi földesurának, a Czobor családnak adatott át. A Czoborok után 1750-ben a Grassalkovicsok birtokába került a város, s ez időszakig érdekes világot vet ciklikir az ottani viszonyokra. Ismerteti a város szabadságait, emondja a földesurakkal való viszonyait, a melyek nemcsak Baja közönségén, de a vármegye történetével foglalkozókra is egyaránt érdekesek.

Iványi ur dolgozatában különösen Baja városa nyersok élvezni valót, mert e dolgozatot valóban élvezettel olvashatják, ha csak az nem fogja lántani őket, hogy idegen ember írta. Mi Iványi ur ciklikében annak minden fogyatkozása daczára szívesen ismerjük el Baja város szellemi lefozetését, de ha e város érdemes fia e miatt talán boszanakodnak, ugy boszanakodásukat még tartóztatssák, mert Iványi ur dolgozatának csak egy részét tette közzé, s a szellemi lefozetés, — vagyis Baja város általa irt történetének — folytatása még a társulati organum többi füzetében következik. —

(d×gy.)

Nyiltér.*)

Köszönetnyilvánítás

Hálás szívvel mondok köszönetet mindazoknak kik boldogult terem végtszességételenül a saját megtört szívem és nehezen sujtott családom fájdalomnak enyhítéséhez részvétükkel hozzájárultak.

Özy. Auer szül. Türr Borbála

Fekete satin merveilleux (egész se-lyem) 1 ft 15 krtól méterenként egész 6 ft 45 krig (különböző minőségben) szét-különböző ruhákban a egész darabokban vámmentesen házhoz szállítva Henneberg G. se-lyemgyár-raktára (cs. és kir. udv. szállító Zürich Minták postafordulattal) Levelek 10 krtól bérmentesíthetők.

Felöltés szerkesztő és kiadó-igazgatója:

Dr. MOLNÁR GYULA.

*) Erovat alott közölnékert nem vállal felelősséget a Szász.

Szabászati s varrázati tanfolyam.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy t. hó 15-étől fogva helyben **női**

varrázati s szabászati műtermemben

egy hat hétig tartó tanfolyamot rendezek be, melyre kevés számú előbbeli családból való tanítványokat mérsékelt díj-fizetés mellett elfogadok.

Előlegzéseket kérek e hó 15-ig eszközölni.

Kiváló tisztelettel

Deutsch Adólfné.

A legjobb és legolcsóbb

ZSEB-ÓRÁI

a világnak az én általam föltalált

Remontoir-zseb-óra

a legfinomabb ezüst-nikkel, fém, simított üveg, gépi mutató készülék, jól regulált mű, szép fehér, mint a valódi ezüst 6 ft 50 kr. vagy a legfinomabb aranyozásban nem megkülönböztet belől egy az aranytól 7 ft 50 kr. Nők részére kisebb alakban a lelegegészségs 8 ft 50 kr. és 9 ft 50 kr.

Remontoir-forma inga-óra

3.50 10 évi jótállás
aszúnapfényerejéért.

3.50 2 évi jótállás az óra járásáért.

Ezen 9 arany ezüst s arany éremmel jutalmazott pompás óra egy cuivre-poli aranyérez szekrényben van az ide mellékelte rajzhoz híven kidolgozva, egy pánt-homoru üveg számlappal bír, mely azzal a sajátosságosan esodaltos tulajdonsággal bír: teljesen sötét éjben **önmagát holdfényesen megvilágítani**, azonkívül esengetyű keltő lármá készülékkel van ellátva 2 bronzírozott sulyal bír s miután az ára mindössze is csak 3 ft 50 krra van téve, mindenkinek megadott a lehetőség, magánakily dísz lakása számára beszerezni.

Ezen szétkötés egyes-egyedül s csak előre beiktöltött készpénz mellett, avagy es. ktr. postautalvány útján történik.

Czim : óra-gyára Ignác Weisz Bécs, II. Tempelgasse 65.

Gavora József

római kath. magyar czeg

az 1885. évi budapesti ország kiállításán a kiállítási nagy éremmel kitűnő munka- és jó ízlésért kitüntetve

Budapesten, váci-utca 17. sz.

Ajánlom dusan felszerelt egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat,

a legutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben. — Nevezetesen :

Miseruhák

római kath. és görög keleti egyházak részére

Egyházi és társulati lobogók.

Tűzoltó, iskolás, gyermek, Mária társulati, ipar-társulati, dalegyleti s temetkezési-egyleti zászlók.

szti. szobrok, oszlárok, kelyhek, fali és oltár-gyertyatartók, oltár-lámpák,

Monstráncziák,

stáció-kepek, oltárok.

Arkoporsók,

stb. stb.

Pontosságomat több százra menő elismerő oklevéllel bizonyíthatom.

Árjegyzék és költségvetéseket kívánatra bérmentve küldök.

Regi ruhák újítását, valamint új aranyozást és ezüstölést elvállalok és olcsón készítek el.

Arany-, ezüst- és selyem-hímzések és hímzett egyházi ruhák nagy választékban

Egyházi csipkék,

oltárterítők,

fall keresztek,

tekola-keresztek,

Egyházi szövetek.

Damastok, stb.

Muszik és Partlics

Zomborban, vátosház alatt.

Hönyv- és Hönyvemdátványokban

mindennemű

Hönyv- és Hönyvemdátványokat

izlses kiállításban, pontosan,

jutányos áronkén készíttetnek.

!H á b o r ú!

a beteg nyaknak, a beteg tüdőnek!

Az EGGER-féle

dijjutalmazott mell pasztillák

elismert kitűnő szer, sikerrel küzdenek ugy köhögés nyakbántalmak, rekedtség, tüdőbajoknál valamint nehéz lélegzésnél és a leghatósabb szer, mely a legkiszakítottabb alkalmazzatik nyak- és mellbetegeknél. 10-3

Ezen pasztillák dobozokban 25 és 50 kr. Kapható a gyógytárakban :

Zomborban: Saly Antal és Sztarhorn Károly. Szabadkán: Joó Károly, M. lassin Ilés, Gálly György, Décsy Dezső. Baján: Geiger Károly, Pollermann Bert. Sárkány Lázár, Nagy Sándor. Kulán: Maly János. Újvidéken: Grossinger C. B. Dimittiev G. H. és Plavcsies G. gyógyszerész utraknál.